

Doc. PhDr. Nadežda Krajčová, PhD., Fakulta humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove

OPONENTSKÝ POSUDOK

vymenúvacieho konania doc. PhDr. Eduarda Lukáča, PhD. za **profesora v odbore**

Odborová didaktika

V zmysle uznesenia Vedeckej rady Vysokej školy DTI v Dubnici nad Váhom zo dňa 5.10.2021, a v zmysle Vyhl. Č. 246/2019 Z.z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a Kritérií na získanie vedecko-pedagogického titulu profesor Vysokej školy DTI v Dubnici nad Váhom mi bol doručený inauguračný spis uchádzača doc. PhDr. Eduarda Lukáča, PhD.

Pri posudzovaní inauguračného spisu budem akcentovať aktivity v oblasti pedagogickej, vedecko-výskumnej, publikačnej, ohlasov, ale aj aktivít, ktoré sú spojené s prezentovaním odbornosti doc. Lukáča doma a v zahraničí.

Pedagogická činnosť

Doc. Lukáč pôsobí vo vysokoškolskej edukácii 32 rokov. Jeho profesionálne pôsobenie je spojené s vysokými školami v Prešove. Začínal ako asistent, odborný asistent na Katedre vysokoškolskej pedagogiky a VVD na FF UPJŠ v Košiciach. Po vzniku Prešovskej univerzity v Prešove bol odborným asistentom na FF PU na Katedre pedagogiky. Od roku 2010 -2019 pôsobil ako docent na Fakulte humanitných a prírodných vied na Katedre andragogiky a od 2019 roku ako i v súčasnosti na Katedre pedagogiky FHPV PU v Prešove. Je potrebné tiež zdôrazniť i jeho pôsobenie v rokoch 2007/2008 v Centre celoživotného a kompetenčného vzdelávania PU v Prešove vo funkcii riaditeľa.

Počas dlhoročného pedagogického pôsobenia zabezpečoval množstvo predmetov úzko spätých s odborným pedagogickým vzdelávaním. Uvediem hlavne predmety jadra, a to: Dejiny školstva a pedagogiky, Diplomový seminár, Dejiny pedagogiky, Úvod do pedagogických problémov učiteľstva, Metodológia vied o výchove I, II., Dejiny slovenského školstva a pedagogiky, Reformné pedagogické smery a alternatívne školy, Marketing vzdelávacích inštitúcií, Historické a filozofické aspekty výchovy, Teórie výchovy a vzdelávania, Dejiny školstva a pedagogiky, Reformné pedagogické smery a alternatívne školy, Multikultúrna výchova. Svoje erudíciu prezentuje vo výučbe i na doktorandskom štúdiu, kde sa venuje predovšetkým disciplinám: Teória edukačných vied, Aktuálne otázky celoživotného vzdelávania, História edukácie a pedagogiky na Slovensku, Aktuálne otázky celoživotného vzdelávania, Úvod do vysokoškolskej pedagogiky.

Pedagogické pôsobenie doc. Lukáča je spojené s príkladnou zodpovednosťou. Dôkazom toho je, že je veľmi často oslovovaný zo strany študentov pri písaní záverečných prác. Doteraz viedol 48 bakalárskych prác, 76 diplomových prác, 5 dizertačných prác. Približne rovnaký počet je aj prác, ktoré oponoval.

Nevyhnutnou súčasťou pedagogického pôsobenia na vysokej škole sú študijné a prednáškové pobyty. Uvediem tie najzaujímavejšie : Nordic Folk Academy, Summer Academy, TEMPUS JEP 4149-92 Project, Göteborg – Švédsko (6.7. – 14.8. 1992), Université Libre – Centre Facultaire de Recherches Internationales, European Integration within International System (European Studies), TEMPUS JEP 7338/94, Brusel – Belgicko (14.4. – 12.5.1996), Nordic Folk Academy, Individual Mobility Grant IMG-98-SK-1016, TEMPUS Phare, Göteborg – Švédsko (24.9. – 23.10. 1999). Rada by som ešte uviedla dlhoročnú spoluprácu doc. Lukáča s Múzeom školstva a pedagogiky v Bratislave v rámci výskumných i prednáškových aktivít.

Tieto aktivity jasne potvrdzujú nielen pedagogickú profesionalitu, ale i nespornú odbornosť a zručnosť pri prezentovaní vlastných výskumných aktivít.

Doc. Lukáč je tiež členom rôznych grémií na úrovni štátnicových, rigorózných a odborových komisií. Je potrebné zdôrazniť, že nielen na vlastnej fakulte.

Vedecko-výskumná činnosť, publikačná činnosť, ohlasy na publikácie.

Vedecko- výskumná činnosť patrí k neoddeliteľnej súčasť práce vysokoškolského pedagóga. Práve táto činnosť robí prednášky zaujímavejšími a z aspektu študenta i takými, ktoré výrazne ovplyvňujú zvyšovanie záujmu o odbor vzdelávania zo strany študentov. V tejto oblasti inauguračne dosahuje výsledky, ktoré jasne dokumentujú plnenie stanovených kritérií pre inauguračné konanie. Doteraz bol autorom a spoluautorom 7 vedeckých monografií, 4 učebných textov, 2 vysokoškolských učebníc, 157 vedeckých a odborných prác v časopisoch a zborníkoch. Je potešiteľné, že z uvedeného počtu je 28 v zahraničných časopisoch a zborníkoch. I v oblasti publikovania vedeckých prác v databázach WoS a Scopus dosahuje veľmi dobré výsledky. Doteraz je takýchto prác 7. Obsahovo sú zamerané na problematiku edukácie, nových a aktuálnych trendov, ale i na historické súvislosti vzdelávania a pedagogické osobnosti, ktoré sa významnou mierou zaslúžili o ich implementáciu do edukačných procesov mládeže a dospelých. V tomto smere sú inšpiratívne najmä práce, ktoré doc. Lukáč venoval osobnostiam pedagogického myslenia a slovenským kmeniológom F.Karšaiovi a A.Čumovi. Kvalitu publikovaných prác doc. Lukáča potvrdzujú i domáce a zahraničné ohlasy. Doteraz zaznamenal na svoje práce 198 ohlasov, z nich 65 je zahraničných.

K významným kritériám pre inauguračné konanie patria projekty. I v tejto oblasti inaugurant prekračuje stanovené kritériá. Doteraz bol zodpovedným riešiteľom 3 projektov VEGA a spoluriešiteľom ďalších 12 projektov.

Vedecká škola

Inaugurant doteraz viedol 5 doktorandov. Doktorandské práce sú orientované na aktuálne problémy vzdelávania, napr. Možnosti dištančného vzdelávania a e-learningu pri zabezpečovaní sociálnej inklúzie (PhDr. Branislav Frk.). Rodinná výchova v kontexte motivácie ako činiteľa školskej úspešnosti adolescenta (PhDr. Katarína Mayerová), História vybraných sociálnych inštitúcií na území mesta Prešov v rokoch 1918 – 1939. (PhDr. Jozef Vorobel). Tradície a súčasnosť alternatívnych škôl v Košiciach (Mgr. Tatiana Roháčová). Rada by som akcentovala vedenie témy doc. Lukáča- Druhošancové vzdelávanie v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody. (Mgr. Silvia Lukáčová). Výsledky uvedeného výskumu sú aplikované v praxi. Väzňom je ponúkané vzdelávanie na dokončenie základnej školy s následnou prípravou pre výkon povolania, napr. záhradník, elektromechanik, stolár a pod.

Záver

Pri komplexnom hodnotení doc. PhDr. Eduarda Lukáča, PhD. môžem konštatovať, že v oblasti pedagogickej činnosti, vedecko-výskumnej, publikačnej činnosti i vedeckej školy nielen spĺňa požiadavky Vysokej školy DTI na inauguračné konanie, ale v mnohých kritériách ich aj vysoko prekračuje. Doteraz prezentované aktivity potvrdzujú zrelosť a nespornú erudíciu, vďaka ktorej sa mu darí výrazne ovplyvňovať kvalitu vysokoškolského vzdelávania budúcich učiteľov. Jeho práce orientované na historické i súčasné problémy edukácie sú z aspektu aktuálnosti výrazné. Preto odporúčam, aby v rámci inauguračného konania na Vysokej škole DTI v Dubnici nad Váhom bol vymenovaný za **profesora habilitačného a inauguračného konania: Odborová didaktika.**

V Prešove 18.10. 2021

Doc. PhDr. Nadežda Krajčová, CSc.